

SCSZ/06/139

ADVIES NR 06/17 VAN 17 OKTOBER 2006 MET BETREKKING TOT HET UITBOUWEN VAN EEN VLAAMSE WERKBAARHEIDSMONITOR (SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN) – MEDEWERKING VAN DE RIJKSDIENST VOOR SOCIALE ZEKERHEID, DE RIJKSDIENST VOOR SOCIALE ZEKERHEID VAN DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN, HET RIJKSINSTITUUT VOOR DE SOCIALE VERZEKERINGEN DER ZELFSTANDIGEN EN DE KRUISPUNTBANK VAN DE SOCIALE ZEKERHEID

Gelet op de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, inzonderheid op artikel 5, 1^{ste} lid;

Gelet op de aanvraag van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) van 15 september 2006;

Gelet op het auditoraatsrapport van de Kruispuntbank ontvangen op 3 oktober 2006;

Gelet op het verslag van de heer Willem Debeuckelaere.

A. SITUERING VAN DE AANVRAAG

1. Tijdens zijn vergadering van 17 juni 2003 verleende het Toezichtscomité bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid een gunstig advies met betrekking tot enerzijds de medewerking van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan een schriftelijke bevraging van twintigduizend loontrekkende werknemers van het Vlaamse Gewest en anderzijds de mededeling door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen van bepaalde anonieme gegevens, zowel betreffende de volledige bevolking van de loontrekkende werknemers van het Vlaamse Gewest als betreffende de betrokken steekproef van loontrekkende werknemers van het Vlaamse Gewest.

De onderzoekscel “*Stichting Technologie Vlaanderen – Innovatie & Arbeid*” van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen werd aldus in staat gesteld om een Vlaamse “werkbaarheidsmonitor” uit te bouwen, een meetsysteem voor de kwaliteit van de arbeid aan de hand waarvan de beleidsengagementen van de Vlaamse Regering en de sociale partners kunnen worden opgevolgd.

- 1.2. Hogervermelde bevraging van loontrekkende werknemers van het Vlaamse Gewest werd door de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen beschouwd als de “*nulmeting*”, die nog gevolgd zou worden door een “*tussenmeting*” (in 2006-2007) en een “*eindmeting*” (in 2009-2010).

Inmiddels is echter ook voorzien in een bevraging van zelfstandigen in hoofdberoep van het Vlaamse Gewest: enerzijds een “*nulmeting*” (in 2006-2007), anderzijds een “*eindmeting*” (in 2009-2010).

- 1.3.** De voorliggende aanvraag heeft aldus betrekking op de verderzetting van hogervermeld project en behelst de medewerking van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten en het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen.

Enerzijds zou een steekproef van veertigduizend *loontrekkende werknemers* worden getrokken uit de persoonsgegevensbanken van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten (toestand op 31 december 2006). Deze zou vervolgens worden herleid tot een steekproef van *twintigduizend loontrekkende werknemers van het Vlaamse Gewest*.

Anderzijds zou een steekproef van tienduizend *zelfstandigen in hoofdberoep* worden getrokken uit de persoonsgegevensbanken van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (toestand op 31 december 2006). Deze zou vervolgens worden herleid tot een steekproef van *zesduizend zelfstandigen in hoofdberoep van het Vlaamse Gewest*.

- 1.4.** Daarna zou de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (of haar onderaannemer) aan de betrokkenen uit de respectieve steekproeven (op twee verschillende tijdstippen) enerzijds een introductiebrief met een vragenlijst als bijlage en anderzijds een herinneringskaartje bezorgen. Op elke vragenlijst zou een unieke identificatiecode worden opgenomen, die echter enkel door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (of haar onderaannemer) kan worden herleid tot de betrokken steekproefpersoon, met name aan de hand van een concordantietabel met enerzijds de unieke identificatiecodes en anderzijds de respectieve identificatienummers van de sociale zekerheid. Deze unieke identificatiecode heeft enkel tot doel om te vermijden dat steekproefpersonen die reeds hun medewerking hebben verleend een tweede keer zouden worden verzocht om aan het onderzoek deel te nemen.

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen zou vervolgens aan de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (of haar onderaannemer) een lijst overmaken van de unieke identificatiecodes van de ingevulde vragenlijsten die hij reeds ontvangen heeft. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (of haar onderaannemer) zou dan aan de hand van voormelde concordantietabel nagaan welke steekproefpersonen vooralsnog niet geantwoord hebben en hen een herinneringsbrief met een vragenlijst als bijlage bezorgen.

- 1.5.** Ten slotte zou de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid ook, aan de hand van persoonsgegevens afkomstig van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten en het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (toestand op 31 december 2006), een aantal anonieme gegevens aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen meedelen, zowel betreffende de volledige bevolking van enerzijds de loontrekkende werknemers van het Vlaamse Gewest en anderzijds de zelfstandigen in hoofdberoep van het Vlaamse Gewest als betreffende de hogervermelde steekproeven.

Er wordt meer bepaald een opsplitsing gemaakt in functie van de activiteitssector, de leeftijdsklasse en het geslacht. Deze anonieme gegevens dienen de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen in staat te stellen om de representativiteit van de aan de hand van de vragenlijsten verzamelde inlichtingen te bewaken. Zij zouden ten laatste tegen september 2007 worden vernietigd.

B. BEHANDELING VAN DE AANVRAAG

- 2.1.** Krachtens artikel 5, § 1, van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* verzamelt de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid sociale gegevens bij de instellingen van sociale zekerheid, slaat ze op, voegt ze samen en deelt ze, na advies van het sectoraal comité van de sociale zekerheid, mee aan personen die ze nodig hebben voor het verrichten van onderzoeken die nuttig zijn voor de kennis, de conceptie en het beheer van de sociale zekerheid.

Krachtens artikel 5, § 2, van dezelfde wet gebruikt de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid de bij de instellingen van sociale zekerheid verzamelde sociale gegevens voor het bepalen van de doelgroep van onderzoeken die worden verricht aan de hand van een bevraging van de betrokkenen. Deze bevraging geschiedt in principe door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid zelf, zonder dat persoonsgegevens aan de onderzoekers worden meegedeeld, en na advies van het sectoraal comité van de sociale zekerheid.

- 2.2.** In voorliggend geval zal de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (of haar onderaannemer) aan de betrokkenen een introductiebrief sturen, waarin zij op de hoogte worden gebracht van het onderzoek en worden uitgenodigd om hun medewerking te verlenen door het invullen van een bijgevoegde vragenlijst.

In de brief in kwestie wordt uitdrukkelijk vermeld dat deelname aan het onderzoek vrijwillig is en dat de onderzoekers de identiteit van de steekproefpersonen niet te weten zullen komen. Deze boodschap wordt herhaald in zowel het herinneringskaartje als de herinneringsbrief. Het Auditoraat van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid stelt echter voor om het vrijwillige karakter van de medewerking uitdrukkelijker tot uiting te laten komen in de herinneringsbrief.

Zoals opgemerkt, wordt de herinneringsbrief enkel overgemaakt aan de steekproefpersonen die nog niet geantwoord hebben. Daartoe gebruikt de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (of haar onderaannemer) een concordantietabel met enerzijds de unieke identificatiecodes en anderzijds de respectieve identificatienummers van de sociale zekerheid. Deze concordantietabel zal echter worden vernietigd zodra de herinneringsbrieven zijn verstuurd. Vanaf dat ogenblik kan niemand nog het verband leggen tussen de ingevulde vragenlijsten en de betrokken steekproefpersonen.

Het verdient tevens aanbeveling om uitdrukkelijk te vermelden dat niet noodzakelijk elke vraag beantwoord dient te worden.

2.3. Het Auditoraat van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid wijst er op dat de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen bij het uitvoeren van het onderzoek dient in te staan voor het naleven van de bepalingen van de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens*, haar uitvoeringsbesluit van 13 februari 2001 en elke andere wettelijke en reglementaire bepaling strekkende tot de vrijwaring van de integriteit van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen.

2.4. Er lijken geen bezwaren te bestaan tegen de voorgestelde werkwijze.

De aanvraag beoogt wettige doeleinden, met name het uitbouwen van een Vlaamse “werkbaarheidsmonitor”, een meetsysteem met indicatoren inzake kwaliteit van de arbeid. Dat onderzoek lijkt nuttig voor de kennis, de conceptie en het beheer van de sociale zekerheid.

2.5. De in de vragenlijst opgenomen vragen lijken niet van die aard dat de antwoorden erop een heridentificatie van de betrokkenen waarschijnlijk maken.

Inzake persoonskenmerken wordt immers enkel geïnformeerd naar het geslacht, het geboortjaar, het opleidingsniveau en de samenstelling van het huishouden. De overige vragen peilen naar het eigenlijke thema van het onderzoek, met name welzijn en stress op het werk.

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen informeert weliswaar uitdrukkelijk naar het geboortjaar van de betrokkenen, teneinde achteraf beleidsrelevante indelingen mogelijk te maken, maar dat lijkt geen problemen te stellen.

De initiële vragenlijst bevat weliswaar een identificatiecode, die het mogelijk zou kunnen maken de antwoorden te herleiden tot de betrokken loontrekkende werknemer dan wel zelfstandige in hoofdberoep, maar enkel de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (of haar onderaannemer) is in het bezit van de concordantietabel, die overigens na de verzending van de herinneringsbrieven zal worden vernietigd.

De vragenlijst die met de herinneringsbrief wordt overgemaakt, zou tevens een unieke identificatiecode bevatten, maar in tegenstelling tot de initiële vragenlijst zou deze unieke identificatiecode enkel voor puur administratieve doeleinden worden aangewend. Er wordt geen concordantietabel dienaangaande bijgehouden door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (of haar onderaannemer).

De antwoorden die de onderzoekers ontvangen zijn derhalve anonieme gegevens.

2.6. De door de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen gevraagde anonieme geaggregeerde gegevens (zie 1.5.) behelzen tabellen waarin de betrokken groepen worden opgesplitst in functie van de activiteitssector, de leeftijdsklasse en het geslacht. Deze anonieme gegevens (dat wil zeggen gegevens die op generlei wijze door de bestemming kunnen herleid worden tot persoonsgegevens) dienen de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen in staat te stellen om de representativiteit van de aan de hand van de hogervermelde vragenlijsten verzamelde inlichtingen te bewaken.

Hun mededeling lijkt aldus nuttig voor de kennis, de conceptie en het beheer van de sociale zekerheid.

De anonieme gegevens zouden ten laatste tegen mei 2007 (voor de loontrekkende werknemers) dan wel september 2007 (voor de zelfstandigen in hoodberoep) worden vernietigd.

De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid wordt verzocht de steekproeven te bewaren tot alle gevraagde anonieme gegevens geleverd zijn.

Om deze redenen, verleent

het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid

een gunstig advies voor enerzijds de hogervermelde medewerking van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan de schriftelijke bevraging met betrekking tot welzijn en stress op het werk en anderzijds de hogervermelde mededeling van anonieme geaggregeerde gegevens aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen.

Willem DEBEUCKELAERE
Voorzitter